

TARINOITA VIKIKISSOJEN SATUMAASTA, OSA 9

RUTTUNEN

Uusi Camina

Tuntuu niin helpolta ja yksinkertaiselta todeta tässä yhteydessä, että kului yli vuosi ilman Caminaa. No niinhän siinä tapahtui, mutta se oli kovin ankea vuosi. Yrittäkääpä itse pärjätä talven yli ilman Caminaa, kovasti siinä tulee kalsa olo. Jatkuvasti mielessä kyti ajatus rakentaa itse ”omannäköinen” matkailuautosisustus johonkin Caminaan, joka olisi tarkoitukseen sopiva, eli likimain ruosteeton ja tekniikaltaan kunnossa oleva aihio.

Seuraavana keväänä sitten en kestänyt enää, vaan työnsin tuntosarvet ulos eli selailin lähimenneisyyden Citikka-lehtiä, ja löysinkin sieltä erään ilmoituksen nurkasta vihjeen mahdollisesti myynnissä olevasta dieselcaminasta. Röllissä oli bensakone, joten ruohon vihreyteen aidan takana uskoen haaveilinkin dieselkoneen alhaisemmista polttoainekustannuksista, unohtaen mitä aikaisemmin olimme oikean matkailuautomme kohdalla kokeneet. Ja mitä mieltä bensacaminamiehet ovat dieselcaminoista. Dieselkone olisi tietenkin bensakonetta meluisampi, mutta entä sitten. Jo bensakonekin on niin meluisa, että jos äärettömään lisätään jotakin, tulos on edelleen ääretön.

Röllä oli jo aikanaan innostanut minut lisävarusteostoksille musiikkiliikkeeseen. Ostin tietenkin kasetin nimeltä ”Röllin suosituimmat laulut”, jota sitten Röllillä ajellessa kuuntelin. Kasetilla oli myös kappale robotti Ruttusesta. Kuuntelin tätä kappaletta Röllillä ajellessani ja päätin jo silloin, että jos minulla vielä joskus olisi oleva toinen Camina, sen nimeksi olisi tuleva Ruttunen. Mielestäni nimi sopisi täydellisesti Caminan aaltopeltiglamouriin. Sähköhellaa en ehkä sinne laittaisi, mutta lämmityslaitteena puukamina olisi kiintoisa ajatus. Lisäksi koen itsekin kokeneeni Ruttusen kohtalon, avovaimon lähdettyä jääneeni yksin ”romujen” keskelle. Sillä erotuksella, ettei uuden onnen tuoja ollut sähköhellä, vaan jotakin paljon suloisempaa.

Nyt lipeän asiasta. Löysin siis lehden kulmasta Caminailmoituksen ja muutaman päivän kahden vaiheilla keikuttuani soitin numeroon (siihenhän se vaaka aina lopulta kallistuu). Puhelimeen vastasi herra joka ei ollenkaan tiennyt mistä puhun, mutta koska ilmoituksen oli lehteen laittanut toinen henkilö hänen puolestaan, arveli puhelinääni, että tämä oli työntänyt omaa myytävää tavaraansa joukkoon. Sain myös vinkin, että samaa Caminaa oli ilmoitettu aikaisemminkin, joten kaivoin esiin vanhempia lehtiä, ja löysinkin saman ilmoituksen uudestaan, mutta eri puhelinnumerolla.

Uusi soitto tähän numeroon. Numeron haltijaksi paljastui herra Jääskeläinen Mäntsälästä, kolmen Caminan onnellinen omistaja. Hän myönsi vastahakoisesti, että hänellä on mokoma Caminakatras nurkissaan, ja että siinä on enemmän kuin hänen

kohtuullinen osuutensa maailman Caminakannasta kuuluisi olla, joten hän saattaisi luopua yhdestä aarteestaan, kunnoltaan keskimmäisestä. Hän lupasi miettiä asiaa.

Minulle jäi outo tunne. Hänellä oli ollut myynti-ilmoitus pitkään, mutta hän ei ollutkaan järin halukas myymään. Kuin ilmoitus olisi ollut silmänlumetta, ikään kuin hän haluaisi jollekin näyttää olevansa myyvinään. Pari päivää myöhemmin hän soittikin ja kertoi ettei myykään Caminaansa. Hän oli päättänyt, että kolme Caminaa maalaistalossa on ihan sopivasti. Etenkin kun naapureinakin oli pelkkiä hulluja.

Ei sitten, ajattelin. Pari kuukautta vierähti, jona aikana ehdin jo käydä katsomassa erästä toistakin Caminaa, valmiiksi rakennettua. Harkitsin jo vakavasti sen ostamistakin, kunnes harkinta-ajan keskeytti herra Jääskeläinen soittamalla uudelleen ja ilmoittamalla, että jospa hänen Caminansa sittenkin olisi myytävänä.

No ei kun äkkiä katsomaan ennen kuin tuuli taas kääntyy, ajattelin. Camina olikin teknisesti hyvässä kunnossa, ja pelleiltäänkin kohtalainen. Lyhyt perusmalli, mutta 30 cm korotettu. Hevosenkuljetusautona palvellut. Pääkoneena se isompi Indenorin dieseli. Hyvinkin kehityskelpoiselta näyttävä aihio. Pieni koeajokin järjestyi yksityistiellä, vaikka Camina olikin rekisteröimätön. Kulku oli tasaista ja meteli makoisaa. Caminakuume alkoi nousta entisestään.

Olen tähän ikään mennessä oppinut jo sen verran, ettei pidä retkahtaa jokaiseen viiksissoon heti kättelyssä, vaan aina täytyy nukkua yön yli ja retkahtaa vasta sitten. Tässä tapauksessa yö piteni kahdeksi viikoksi, koska kesäloma tuli väliin. Mutta kesäloman jälkeen alkoi kiihkeä kaupanhieronta, nykyajan teknisiä apuneuvoja hyödyntäen, eli pääasiassa tekstiviestein.

Ensi alkuun pyysin Jääskeläistä rekisteröimään Caminan, jotta se olisi helpompi ajaa kotiin. Pelkäsin poliisin kiinnostuvan turhan herkästi siirtokilvillä varustetuista autoista. Tähän sain pian vastauksen: ”Työelämän käynnistyminen osoitti heti aikapulan rekisteröintitoimille. Mielelläni hoitaisin kaupan dokumentti- ja talousasiat loppuun. Auto voi seistä täälläkin.” Kysyin josko hän voisi harkita Caminan rekisteröimistä vähän myöhemmin, jos maksaisin sen heti. Hän vastasi voivansa harkita asiaa, muttei lupaisi mitään.

Seuraavaksi yritin hieman tinkiä hinnasta, kuten autonostokulttuuriin kuuluu. Tulos ei ollut kannaltani kehuttava. Lähtöhinta oli 1400 euroa, ja kaupat sovittiin 1600 euron hinnalla. Tosin sain rahan katteeksi mukaan vähän lisärompetta. Tinkimisen päätteeksi Jääskeläinen ilmoitti: ”Venäläisen kulttuurin mukaan kauppa on syntynyt kun raha liikkuu. Lähetätkö tilinumeron?” Sovimme, että hän lähettää paitsi tilinumeron, myös Caminan paperit, minä puolestani luovuin pankkitilini numeerisesta omaisuudesta. Tähän sain vastineeksi lohdutuksen sanat: ”Noo, olethan onnellinen Camionisti. Vaikeuksien kautta voittoon!”

Ruttusen kotimatka

Seuraava haaste olikin sitten noutaa kotiin Camina, jonka siis olin päättänyt jo ristiä Ruttuseksi. Vierähti muutama viikko, ennen kuin molemmille osapuolille sopiva viikonloppu löytyi. Mutta löytyihän se, kun molemmin puolin vähän järjesteltiin kalenteria. Aamu-usvaisena sunnuntaiamuna 8.9.2002 herätettiin viiksikissapihan luottoviiksikissa (XM) matkalle saattamaan reilun vuoden isähammotta ollutta viiksikissapihan uutta isäntää kotiin. Kaksi inehmoa kyydittävänä, pieni hentoinen tyttöystäväni, ja minä itse, viiksikissapihan hoivaaja.

Menomatka Ruttusen luokse sujui aamu-usvasta huolimatta hyvin. Juuri ennen määränpähän saapumista hypähti oikea musta kissa automme editse tien yli. Vai oliko se sittenkin vain tumman harmaa?

Ruttunen seisoi lähes samassa paikassa kuin vajaa kaksi kuukautta aiemmin, jolloin olin sitä käynyt katsomassa. Ruostetta oli enemmän kuin muistinkaan. Ehkä se oli jo odottanut uutta noutajaansa, ja ikävissään ruostunut kyynelistä.

Ystäväni hypähti ulos XM-kissasta ja kiiruhti tervehtimään Ruttusta. Jääskeläinen oli itsekkin paikalla ja ryhtyi innolla opastamaan ystävääni Ruttusen sielunelämän syövereihin. Sen jälkeen käytiin läpi loppuvaiheessa hintaa nostanut rompekuorma, liimattiin siirtokilpitarrat paikalleen, ja kaadettiin kanisterillinen elämäniloista dieseliä Ruttusen tankkiin.

Pienen rupattelutuokion jälkeen oltiin valmiita kotimatkalle. Ystäväni tarjoutui innolla ohjastamaan Ruttusta, ainakin alkumatkasta. Ihmettelin, miten pieni hentoinen nainen voi käydä niin kuumana vanhoihin Caminoihin. Vai onko se sittenkään niin ihmeellistä?

Hän suunnisti Ruttusen ohjaimissa tielle ensin, minä XM:llä perässä. On se komian näköinen vehje tien päällä. Takaa nähtynä kuin pyörille nostettu puhelinkoppi.

Paluumatkankin alku sujui kommelluksitta. Mitä nyt yksi hirvi pomppasi tielle, mutta etäisyyttä oli riittävästi eli pari autonmittaa, joten siitä selvittiin pienellä säikähdyksellä ja jarrutuksella.

Ensimmäinen ongelmatilanne tuli Karkkilassa, kun piti pysähtyä tankkaamaan. Tankkaaminen sujui hyvin, mutta sen jälkeen Ruttunen ei suostunutkaan käynnistymään. Akku oli tyhjentynyt ajon aikana, eli siis laturi ei ladannut. Pienen pätkäilyn jälkeen kaivettiin lattia auki eli akku esille, ja viritettiin kaapelit XM:n ja Ruttusen välille. Se auttoi, Ruttunen rymähti uudelleen käyntiin. Painelin siinä paikalla seistessä kaasupoljinta, mutta latausjännite ei mittarin mukaan noussut.

No ei siinä mitään, siihenkään emme voineet jäädä, etenkin kun lämmötkin alkoi paikalla kaasuteltaessa nousta ja syljärin hukkaputki suihki jo nestettä. Vilkaisu

jäähdytysveden lämpömittariin kertoi lämpötilan olevan jo yli sata astetta. Päätimme jatkaa matkaa ilman lisäviivytelyjä. Arvelin moottorin jäähtyvän ajoviimassa.

Vaihdoimme kuskia, eli minä jatkoin, ja ystäväni XM:n ohjaimissa. Seurasin jäähdytysveden lämpömittaria. Lämpö alkoi laskea. Pian se saavutti sadan asteen rajan. Huokaisin helpotuksesta, eihän tässä hätää olekaan. Latausjännitekin nousi vähän, tosin vain harmaan alueen alarajalle. Halusin säästää sähköä ja jätin ajovalotkin sytyttämättä.

Pääsimme Pusulan ohi, kun lämpö alkoi jälleen nousta. Pian mittari näytti jo hälyttävää 130 astetta. Seuraavassa tienhaarassa oli onneksi pieni huoltoasema, jonka pihaan kurvasin. Paikka oli nimeltään Hyönölä. Matkaa olisi vielä jäljellä yli sata kilometriä.

Odotimme, että jäähdytin lakkaa kiehumasta ja täytimme sen uudelleen vedellä. Vettä meni vain pari litraa, paljonkaan ei ollut vielä kiehunut pois. Siitä huolimatta päätelimme pienen tuumaustauon jälkeen, että jäähdytin keitti, koska vettä oli ollut jäljellä liian vähän. Otimme huoltoasemalta neljä litraa varavettä mukaan. Lämpömittarin näyttäessä 60 astetta suoritettiin uusi kaapelistartti ja syöksyin Ruttusen kanssa tielle, ystäväni taaskin perässä.

Mutta nyt ei matkanteko enää Ruttuselle maittanut. Lämpö nousi heti uudelleen, ja jo muutaman kilometrin jälkeen jouduin pysähtymään tien varteen bussipysäkille. Jäähdytin pihisi höyryä. Höyryä tuli pienestä ylivuotopillistä ulos melkoisella paineella, mutta muita vuotoja ei näkynyt. Tulipahan ainakin koeponnistettua jäähdytysvesisysteemi heti alkuunsa.

Bussipysäkillä Ruttusen alle kurkkiessani sitten havaitsin sen. Irtonaisena roikkuvan hihnan pään. Ja hihnatta olevan hihnapyörän. Voi hyvä jysäys! Vanha hihna ei ollutkaan kestänyt, mistään sen kummemmasta ei ollutkaan kysymys. Miksen tullut sitä heti ajatelleeksi, jo Karkkilassa. Sama hihnahan pyörittää laturia, joten tietenkin myös sähkö loppui, selvähän se. Tunsin itseni pöljäksi, mutta sätkäkuski ei näköjään oikein veden päälle ymmärrä.

Jos olisin hoksannut asiantilan jo Karkkilassa, olisimme sieltä varmasti saaneet varahihnankin. Ja vielä Hyönölän huoltamoltakin. Olisimme varmaan saaneet vaihtaakin hihnan siellä. Hyvissä oloissa, huoltamon hallissa. Mutta nyt olimme bussipysäkillä, emmekä halunneet palata takaisinpäin.

Ruttunen joutuu narun jatkoksi

Uuden tuumaustauon jälkeen päätimme ottaa esiin hinausköyden, jonka olin kaukonäköisesti tätä matkaa varten hankkinut. Päätimme yrittää Ruttusen hinausta XM:llä, vaikka se näyttikin tarkoitukseen vähän pieneltä. Saattoihan edesspäinkin olla hihnan vaihtamiseen sopiva huoltoasema.

Hinaus näyttikin onnistuvan hyvin. Pääsimme Somerolle, jossa käännyimme Hämeen härkätielle, jota pitkin aikomuksemme oli edetä kohti Raisiota.

Sitten alkoikin taas tapahtua. Kiihdytyksessä Someron jälkeen köysi nykäisi sen verran, että sen kiinnitys vetoauton puoleisesta koukusta irtosi. Eipä hätää. Koska hinaus oli edennyt tähän saakka niinkin hyvin, en halunnut enää ryhtyä hihnanvaihtotoimiin, vaan jatkaa hinaamalla kotiin saakka. Köysi vain koukuun kiinni solmulla ja uudelleen matkaan, sillä seurauksella, että seuraavalla nykäyksellä köysi katkesi solmun kohdalta.

Kaivoin esiin pussin, jossa köysi oli ollut. ”Heavy duty”, luvattiin pussin tekstissä. Vieressä oli kuva, jossa traktorilla hinataan rekka-autoa. Silkkää huijausta, kun kerran köysi ei kestä edes tämmöisen pikkuisen Caminan varovaista vetämistä. Päätin olla ostamatta samaa köyttä uudelleen.

Tein jälleen uuden solmun, ja entistä varovaisemmin pyrimme liikkeelle. Nyt ei köysi enää katkeillutkaan. Ainoa vastoinkäyminen loppumatkasta oli solmun aukeaminen hinauksen aikana kolmesti. Mutta eipä se haitannut. Joka kerta vaan uusi solmu köyteen ja taas matkaan.

Viimeinen kilometri ennen viiksikissapihaa sisälsi muutaman jyrkän kulman pikkukaduilla. Ajattelin, että hinaaminen olisi niissä kulmissa hankalaa, joten lopuksi tehtiin vielä kerran kaapelistartti ja Ruttunen ajettiin viimeiset sadat metrit viiksikissapihalle, jossa Iidu-muori, Beeäkskissa ja pikkuviiksikissat ottivat hurraten sen vastaan. Olihan moottori jo ehtinyt pitkän hinauksen aikana jäähtyä kunnolla.

Noin 200 kilometrin mittaiseen kotimatkaan kului aikaa noin kuusi tuntia. Keskivauhti ei päätä huimannut.

Seuraavana päivänä ostin uuden hihnan, Jääskeläisen ilmoittamaa kokoa 10 x 1250. Illalla yritin vaihtaa sitä. Ei onnistunut, hihna oli liian pitkä. Mittasin vanhan hihnan, joka oli 10 x 1125. Kävin seuraavana päivänä vaihtamassa hihnan oikean kokoiseksi, ja laitoin sen paikalleen. Sen jälkeen tein koekäynnistyksen ja annoin Ruttusen hörpöttää pihalla tyhjäkäyntiään varttitunnin ajan, annoin sen rauhassa vaihtaa kuulumisensa muiden viiksikissojen kanssa. Indenorin dieseli, joka muuten on herkkä kansipahvin palamiselle, ei vaikuttanut vaurioituneelta, ainakaan höyry- tai vesivuotoja ei näkynyt. Ei moottorissa, eikä pakoputkesta tupruavana höyryä.

Vaivalloisessa kotimatkassa voi tietenkin nähdä valoisatkin puolensa, tulinhän nyt heti kättelyssä tutustuneeksi Ruttusen ahtaisiin koloihin pintaa syvemmältä. Vastaavaan en ole kyennyt esimerkiksi yhdenkään naisihmisen suhteen (mikä lienee hyväkin).

Ruttusen ensivaikutelmat viiksikissapihan kuvastimessa

Mieleeni tuli Röllin hankintaa seurannut aika, jolloin kuulin itselleni sanottavan, että ”hullu kun ostit”, ja myyjälle sanottiin, että ”hullu kun myit”. Caminan ilmaantuminen

pihapiiriin saa eittämättä aikaan henkilökohtaisen statuksen muuttumisen naapuruston silmissä, kunnia ehkä kasvaa, mutta maine menee.

Naapuritkin tulivat katsomaan Ruttusta, hymähtelivät hyvántahtoista osanottavaa hymähtelyään, juuri niin kuin hulluille on tapana hymähdellä, kun ei oikein osata arvioida, onko se hullu vaarallinen vai ei, kun ei oikein tiedetä lyökö se vai nauraako se vai miten se reagoi, jos sille jotakin sanoo. Rauhoittelin naapureita kertomalla, ettei tästä ole kuin yksi tie, ja se on parempaan päin. Ainakin mitä Ruttusen ulkoiseen olemukseen tulee, ja sen arvelin eniten naapureita arkarruttavan. Sen sijaan varoittelin HY-tartunnan vaarasta, onhan minut jo todettu Cam-positiiviseksi, ja olen itse tartuttanut taudin läheisiini.

Mutta ei voi mitään, Ruttusen omistajana on kivaa olla. Näytin heti tuoreeltaan noutokeikalla otettuja valokuvia työkavereille. Kaikki nauroivat. Oma tyttäreni kommentoi Ruttusen ensi kertaa nähdessään: "Toivottavasti kukaan meidän luokkalainen ei kulje talomme ohi pitkään aikaan." Poikani (11 v) sen sijaan alkoi innokkaasti tutkia Ruttusta heti tilaisuuden tullen, ja piiloutui tutkimusrupeaman päätteeksi tavaratilan työkalulaatikkoon.

Ruttusen myöhemmät vaiheet?

Aika näyttää saanko rakennettua Ruttusesta omannäköiseni matkailuauton. Kunhan nyt ensin saisin sen rekisteröityä.